

F. t. l. vedr. retsplejeloven m.v.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8 (forslag til retsplejelovens § 278), og bemærkningerne hertil.

3.10. Forløbet efter en retsmægling

3.10.1. Hvis der i forbindelse med en retsmægling opnås en aftalt løsning på konflikten, betyder det, at parterne indgår en aftale, således at retssagen hæves. Aftalen kan indgås udenretligt, eller parterne kan anmode retten om, at aftalen indføres i retsbogen som et retsforlig efter retsplejelovens § 270.

Retsplejerådet har overvejet, hvorvidt der bør være adgang til aktindsigt i sådanne retsforlig og andre dokumenter, der er indgået i retsmæglingen.

Hvis dokumentet ikke alene indgår i retsmæglingen, men også i den øvrige del af retssagen, bør spørgsmålet om aktindsigt efter Retsplejerådets opfattelse afgøres efter de almindelige regler herom i retsplejeloven. Aktindsigt i dokumenter, der vedrører en borgerlig sag, herunder indførsler i retsbøgerne, står åben for personer, der har en individuel, væsentlig interesse i et konkret retsspørgsmål, og aktindsigt kan gives i det omfang, dokumenterne har betydning for vurderingen af det pågældende retsspørgsmål, jf. retsplejelovens § 41 d. Endvidere har journalister en adgang til aktindsigt til støtte for journalistisk arbejde, jf. retsplejelovens § 41 f.

Er der tale om dokumenter, der alene indgår i selve retsmæglingen, f.eks. en erklæring, som en af parterne fremlægger under retsmæglingen, bør der efter Retsplejerådets opfattelse ikke være adgang til aktindsigt i disse dokumenter. Retsplejerådet finder således, at retsmæglingens særlige karakter, hvorefter det, der foregår under retsmæglingen, er fortroligt, medmindre parterne aftaler noget andet, taler for at begrænse adgangen til aktindsigt i sådanne dokumenter, som parterne ønsker skal være fortrolige.

På den baggrund foreslår Retsplejerådet, at der i retsplejelovens § 41 d indsættes en bestemmelse om, at retten til aktindsigt ikke omfatter fortrolige dokumenter, der alene er indgået i en retsmægling.

Retsplejerådet forudsætter i øvrigt, at retsmægleren, når retsmæglingen er afsluttet, tilbageleverer de dokumenter, som retsmægleren har fået udleveret under retsmæglingen.

3.10.2. Hvis retsmæglingen ikke ender med en aftalt løsning, fortsætter retssagen efter de almindelige regler om behandlingen af civile sager.

Retsplejerådet finder det væsentligt, at retsmægleren - som det også har været tilfældet under forsøgsordningen, jf. pkt. 2.4.9 ovenfor - som udgangspunkt ikke må have med sagen at gøre efter retsmæglingens

afslutning. Retsplejerådet foreslår, at dette princip lovfæstes, dog således at en dommer, der har fungeret som retsmægler i en retsmægling, hvor der er opnået en aftale, der afslutter sagens behandling ved retten, skal kunne optage den aftalte løsning i retsbogen som retsforlig og/eller foretage en tilførsel til retsbogen om, at sagen er hævet som forlig.

Retsplejerådet henviser i den forbindelse til, at dommeren ved optagelse af en aftalt løsning som retsforlig i retsbogen ikke skal forholde sig nærmere til indholdet af aftalen, men alene indføre denne i retsbogen. Hvis f.eks. en parts advokat meddeler, at der er indgået udenretligt forlig i en sag, hvor sagsomkostningerne er en del af forliget, og hvor sagen som følge heraf hæves, er dommerens opgave således også i den situation alene at konstatere, at sagen hæves. Retsplejerådet finder på den baggrund ikke, at der er betænkeligheder ved lade en dommer, der har fungeret som retsmægler under sagen, foretage disse formelle sagsbehandlingsskridt. For så vidt angår alle øvrige sagskridt finder Retsplejerådet, at bl.a. det forhold, at retsmægleren i forbindelse med retsmæglingen kan have holdt separate møder med en af parterne og herved være kommet i besiddelse af oplysninger, som den anden part ikke er bekendt med, gør, at det bør være en ny dommer, der træffer sådanne afgørelser, herunder f.eks. afgørelser om sagsomkostninger.

3.10.3. Retsplejerådet har overvejet, om der bør fastsættes særlige regler om adgangen til at føre bevis om indholdet af en retsmægling i de tilfælde, hvor retsmæglingen ikke lykkes, og retssagen derfor fortsætter i forlængelse heraf.

Retsplejerådet bemærker, at det efter rådets opfattelse - uanset den foreslåede bestemmelse om parternes tavshedspligt om indholdet af retsmæglingen, jf. pkt. 3.8.1 ovenfor - ikke er muligt fuldstændigt at forhindre, at parterne og deres advokater under den videre retssag, f.eks. i forbindelse med udspørgen af modparten - i hvert fald indirekte - i et eller andet omfang vil kunne benytte sig af viden opnået under retsmæglingen. Retsplejerådet anfører, at en sådan anvendelse bør ske med respekt af det grundlæggende princip om retsmæglingens fortrolighed.

Retsplejerådet anfører, at der kan være en i al fald teoretisk risiko for, at en part vil kunne »spekulere i« at få indledt retsmægling med henblik på at få information »fortrolighedsstempleet«, så den ikke kan anvendes i en efterfølgende retssag. Retsplejerådet foreslår derfor en bestemmelse om, at en part under en eventuel fortsættelse af retssagen om nødvendigt kan anvende oplysninger modtaget under retsmæglingen til at begrunde en anmodning til retten om at pålægge